

An Analysis of the Primary School Textbook "Huawen" (Book 6) Based on the International Curriculum for Chinese Language Education: HSK Level 3 Standard

Waratchaya Bunnak

Krirk University

E-mail: Fenglaoshi.boonya@gmail.com

Received	Reviewed	Revised	Accepted
02/08/2026	27/08/2026	14/09/2026	26/09/2026

Abstract

Background and Aims: This research aims to investigate the alignment between the primary school Chinese textbook "Huawen" (Book 6) and the International Curriculum for Chinese Language Education (HSK Level 3), focusing on vocabulary volume, grammatical structures, lesson topics, and cultural elements. It also evaluates the suitability of the textbook as an instructional material for preparing students for the HSK Level 3 examination.

Methodology: The methodology comprised three main approaches: a literature research method to examine the HSK Level 3 standards and criteria, a textbook analysis method to systematically collect data on vocabulary, grammar, and contents within the textbook, and a comparative analysis method to evaluate discrepancies and alignment between the textbook contents and the standard benchmarks.

Results: Among the 237 new vocabulary items in the textbook, Level 1 and Level 2 words account for 71.7%, while Level 3 words comprise 18.1%. Grammatically, the textbook introduces approximately 35 points, covering only about 15% of the HSK Level 3 grammar requirements. The lesson topics predominantly feature fairy tales, Aesop's fables, and cultural themes. While the textbook excels in reinforcing learners' foundational knowledge, it lacks sufficient coverage in high-level vocabulary volume and advanced grammatical points required by the standard.

Conclusion: As a standalone textbook, it may be insufficient to fully meet the school's objectives for elevating students' foundational Chinese proficiency to the targeted level.

Consequently, it is necessary to supplement vocabulary and grammar during instruction, incorporate review stages, and provide aligned exercises or thought-provoking questions following each lesson to effectively assess and enhance student learning outcomes.

Keyword: Textbook; "Huawen" Chinese Textbook (Primary School Edition); Basic Chinese

บทวิเคราะห์แบบเรียน "ฮว่าเหวิน" ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 ตามกรอบมาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล ระดับ 3 (HSK 3)

วรัชยา บุญนา

มหาวิทยาลัยเกริก

อีเมล: fenglaoshi.boonya@gmail.com

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 กับมาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล ระดับ 3 (HSK 3) ครอบคลุมด้านปริมาณคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ หัวข้อบทเรียน และองค์ประกอบทางวัฒนธรรม พร้อมทั้งประเมินความเหมาะสมในการใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การสอบ HSK ระดับ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยเชิงเอกสาร (Literature Research Method) เพื่อศึกษาเกณฑ์มาตรฐานระดับความรู้ ระดับ 3 การวิเคราะห์ตำราเรียน (Textbook Analysis Method) เพื่อรวบรวมข้อมูลคำศัพท์ ไวยากรณ์ และเนื้อหาของแบบเรียน และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Comparative Analysis Method) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในตำราเรียนกับเกณฑ์มาตรฐาน

ผลการวิจัย: คำศัพท์ใหม่จำนวน 237 คำในแบบเรียน ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ระดับ 1 และ 2 รวมกันร้อยละ 71.7 และคำศัพท์ระดับ 3 ร้อยละ 18.1 ด้านโครงสร้างไวยากรณ์มีการนำเสนอประมาณ 35 จุด ซึ่งครอบคลุมจุดไวยากรณ์ระดับ 3 เพียงร้อยละ 15 ส่วนหัวข้อบทเรียนเน้นเรื่องนิทาน นิทานอีสป และวัฒนธรรม ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าแบบเรียนเล่มนี้มีจุดเด่นในการวางรากฐานและเสริมสร้างความรู้เดิมของผู้เรียน แต่ยังคงขาดความครอบคลุมในด้านปริมาณคำศัพท์ระดับ 3 และจุดไวยากรณ์ขั้นสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน

สรุปผล: ในฐานะที่เป็นแบบเรียนเดี่ยว แบบเรียนเล่มนี้อาจจะยังไม่เพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการของโรงเรียนเพื่อยกระดับพื้นฐานภาษาจีนของนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการเสริมเนื้อหาด้านคำศัพท์และไวยากรณ์เพิ่มเติมในกระบวนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นตอนการทบทวน รวมถึงจัดให้มีแบบฝึกหัดหรือคำถามชวนคิดที่สอดคล้องหลังจากเรียนจบเนื้อหาในบทเรียน เพื่อทดสอบและพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : แบบเรียน; แบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา; พื้นฐานภาษาจีน

บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่การศึกษาภาษาจีนสากลมีการพัฒนาอย่างลึกซึ้งและขยายตัวเป็นวงกว้าง ประเด็นเรื่องการปฏิรูปการเรียนการสอนและการเลือกใช้ตำราเรียนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและการทดสอบมาตรฐานจึงเป็นความท้าทายสำคัญของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในต่างประเทศ ประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างกว้างขวาง โดยการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับประถมศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทายสำคัญสองประการ ได้แก่ ความท้าทายในการเลือกใช้ตำราเรียนให้เหมาะสมกับวัย และปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างเนื้อหาภายในแบบเรียนกับเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล (HSK)

ในบรรดาตำราเรียนภาษาจีนระดับประถมศึกษาที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย แบบเรียนชุด “ฮว่าเหวิน” (Huawen) เรียบเรียงโดยสถาบันภาษาจีนแห่งปักกิ่งและจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยจีหนาน ถือเป็นตำราเรียนมาตรฐานที่ได้รับความนิยมและถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนหลายแห่งมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 ซึ่งเป็นตำราเรียนในระดับปลายของช่วงชั้นประถมศึกษา ที่มักถูกนำมาใช้เป็นสื่อหลักในการเชื่อมโยงองค์ความรู้พื้นฐานไปสู่ระดับความรู้ที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมายังขาดการศึกษาเชิงประจักษ์ที่เป็นระบบว่าโครงสร้างเนื้อหาภายในแบบเรียนเล่มดังกล่าวมีความสอดคล้องและสามารถรองรับเกณฑ์มาตรฐานการสอบ HSK ระดับ 3 ได้อย่างแท้จริงเพียงใด

เมื่อพิจารณางานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการวิเคราะห์แบบเรียนภาษาจีนในประเทศไทย Theerapong Kaewmanee และ Wanna Laokhetkit (2025) ได้สะท้อนให้เห็นว่าตำราเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกออกแบบมาตามมาตรฐานที่รวมเป็นหนึ่งเดียว เนื้อหาบางส่วนไม่สอดคล้องกับบริบทการจัดการเรียนการสอนจริงในประเทศไทย และมักประสบปัญหาการใช้ตำราเรียนหลายชุดปะปนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chanikan Rattanachaipaisankul (2021) ที่ชี้ว่าตำราเรียนภาษาจีนระดับต้นมีความจำเป็นต้องได้รับการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างเนื้อหาอย่างละเอียด ทั้งในด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และแบบฝึกหัด เพื่อให้ได้แนวทางในการเลือกใช้และพัฒนาตำราที่เหมาะสม นอกจากนี้ จ้าว ปิง (2020) และ จัง เวยถึง (2023) ได้ศึกษาเปรียบเทียบตำราเรียนภาษาจีนระดับต่างๆ กับ “มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล” โดยพบว่าตำราเรียนส่วนใหญ่ยังมีช่องว่างในด้านปริมาณคำศัพท์และจุดไวยากรณ์ที่ไม่ครอบคลุมตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสูง แม้จะมีงานวิจัยพยายามตรวจสอบคุณภาพของตำราเรียนในภาพรวม แต่ยังพบว่างานวิจัยที่มุ่งเน้นการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 กับมาตรฐาน HSK ระดับ 3 ยังมีอยู่อย่างจำกัด

ช่องว่างทางวิชาการดังกล่าวนำมาสู่โจทย์ปัญหาสำคัญของการวิจัยว่า ระบบเนื้อหาของแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 จะสามารถสนับสนุนผู้เรียนในการก้าวข้ามจากระดับความรู้พื้นฐานไปสู่ HSK ระดับ 3 ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ การจัดเรียงคำศัพท์ ไวยากรณ์ หัวข้อ

และองค์ประกอบทางวัฒนธรรมในตำราเรียนเล่มนี้สอดคล้องกับข้อกำหนดของ "มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล" ระดับ 3 เพียงใด ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยมีความโปร่งใสและสอดคล้องกับจริยธรรมวิชาการ ผู้วิจัยขอประกาศสถานภาพว่า เป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษาที่ใช้แบบเรียนดังกล่าว ซึ่งการวิจัยเชิงวิเคราะห์นั้นมุ่งหวังที่จะสะท้อนข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาการและการพัฒนาการเรียนการสอนในภาพรวม โดยปราศจากอคติทางผลประโยชน์ทับซ้อน บทความฉบับนี้จึงได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาความสอดคล้องเหมาะสมระหว่างแบบเรียน "ฮว่าเหวิน" ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 กับมาตรฐานระดับความรู้ ภาษาจีน ระดับ 3 อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางเชิงวิชาการในการปรับปรุงและยกระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต่อไป

คำถามวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดคำถามวิจัยเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการศึกษา 3 ประการ ดังนี้

1. คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และหัวข้อบทเรียนในแบบเรียน "ฮว่าเหวิน" ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 มีระดับความสอดคล้องกับ "มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล" ระดับ 3 อย่างไร
2. แบบเรียน "ฮว่าเหวิน" ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 มีข้อจำกัดหรือช่องว่างอย่างไรในการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถก้าวข้ามจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับมาตรฐาน HSK 3
3. ควรมีแนวทางการบูรณาการหรือปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อชดเชยข้อจำกัดของแบบเรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐาน HSK 3 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์และประเมินระดับความสอดคล้องของปริมาณคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และหัวข้อบทเรียนในแบบเรียน "ฮว่าเหวิน" ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 กับเกณฑ์ "มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล" ระดับ 3
2. เพื่อระบุช่องว่างและความแตกต่างระหว่างเนื้อหาของแบบเรียนกับข้อกำหนดของเกณฑ์มาตรฐานระดับความรู้ ภาษาจีน ระดับ 3 ในด้านการสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านของผู้เรียน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการเสริมสร้างกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้สอดคล้องและเติมเต็มศักยภาพของแบบเรียนในการเตรียมความพร้อมสู่ระดับมาตรฐาน

บททวนวรรณกรรม

1. สถานการณ์การใช้ตำราเรียนภาษาจีนและการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย

ในบริบทการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในต่างประเทศ ประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการศึกษาภาษาจีนอย่างแพร่หลาย ทว่าสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามักเผชิญความท้าทายด้านความเหลื่อมล้ำในการเลือกใช้ตำราเรียน จากการศึกษาของ Theerapong Kaewmanee และ Wanna Laokhetkit (2025) พบว่าตำราเรียนภาษาจีนส่วนใหญ่ในโรงเรียนไทยไม่ได้ถูกออกแบบตามมาตรฐานหลักสูตรที่เป็นหนึ่งเดียว เนื้อหาบางส่วนขาดความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนการสอนจริง ส่งผลให้เกิดปัญหาการใช้ตำราเรียนหลายชุดปะปนกันในห้องเรียน สอดคล้องกับข้อสังเกตของ Brian Tomlinson (2011, 2023) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษา ที่ชี้ว่าตำราเรียนภาษาที่ดีต้องมีความยืดหยุ่น มีการกระตุ้นผู้เรียนทั้งด้านพุทธิปัญญาและอารมณ์ (Cognitively and Affectively Engaging) รวมถึงต้องมีการประเมินและตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนในแต่ละบริบทวัฒนธรรม

2. กรอบทฤษฎีการประเมินแบบเรียนและการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐาน HSK

ในการประเมินคุณภาพและวิเคราะห์ความเหมาะสมของตำราเรียนภาษาที่สอง วรรณกรรมสากลนิยมใช้กรอบการประเมินที่เป็นระบบ เช่น แนวคิดการประเมินตำราของ Alan Cunningsworth (1995) ซึ่งเสนอหลักเกณฑ์การตรวจสอบเนื้อหา 8 ด้าน ได้แก่ เป้าหมายและแนวทาง, การออกแบบ และโครงสร้าง, เนื้อหาด้านภาษา, ทักษะทางภาษา, หัวข้อบทเรียน, ระเบียบวิธีสอน, คู่มือครู และข้อพิจารณาภาคปฏิบัติ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสื่อการสอนกับความต้องการของผู้เรียน

เมื่อพิจารณาในส่วนของการศึกษาตำราเรียนภาษาจีน ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้มีการประกาศใช้ “มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล” (International Curriculum for Chinese Language Education, 2021) ซึ่งเป็นบรรทัดฐานใหม่ที่ปรับปรุงระบบข้อสอบและการประเมินความสามารถทางภาษาจีน HSK ให้เป็นระบบ 3 ระดับ 9 ชั้น (ตั้งแต่ระดับต้นถึงระดับสูง) แทนที่ระบบเดิม ที่ผ่านมามีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่นำเกณฑ์มาตรฐานและแนวคิดการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างมาใช้ตรวจสอบตำราเรียน เช่น งานของ Chanikan Rattanachaisankul (2021) ที่วิเคราะห์เปรียบเทียบตำราเรียนภาษาจีนระดับต้นในสถาบันอุดมศึกษาไทย งานของ จ้าว ปิง (2020) ที่ศึกษาเปรียบเทียบตำราเรียนภาษาจีนในไทย 3 ชุด ได้แก่ “Experiencing Chinese”, “Creative Chinese” และ “Introduction to Chinese” โดยพบข้อจำกัดร่วมกันว่าตำราเรียนเดียวส่วนใหญ่ยังมีปริมาณเนื้อหาไม่เพียงพอหากมุ่งหวังให้ผู้เรียนบรรลุผลตามเกณฑ์มาตรฐาน HSK ในระดับสูง และงานของ จัง เวียง (2023) ซึ่งวิเคราะห์ตำราเรียน “Boya Chinese (Elementary)” โดยอิงตามมาตรฐานสากลผ่านเกณฑ์การประเมินเชิงปริมาณและคุณภาพ

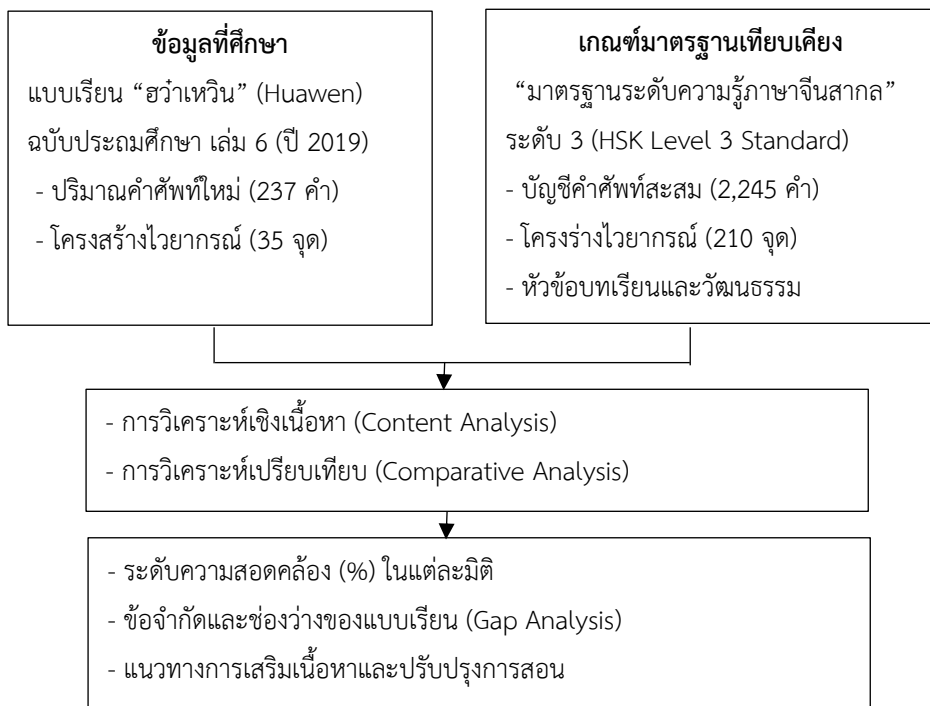

ทั้งนี้จากการสังเคราะห์วรรณกรรมข้างต้น แม้จะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาตำราเรียนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา หรือประเมินตำราในภาพกว้าง แต่ยังขาดการศึกษาที่เจาะจงในการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” (Huawen) ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 ซึ่งเป็นตำราเรียนระดับปลายของช่วงชั้นประถมศึกษาที่นิยมใช้แพร่หลายในประเทศไทย กับเกณฑ์มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล (ฉบับปี ค.ศ. 2021) และข้อสอบ HSK ระดับ 3 และแม้งานของ จัง เวยถึง (2023) จะเสนอการวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์สี่มิติ (พยางค์ ตัวอักษร คำศัพท์ ไวยากรณ์) แต่งานวิจัยชิ้นนี้เลือกปรับประยุกต์กรอบการวิเคราะห์ให้ครอบคลุมมิติที่สำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาจีนระดับประถมศึกษาตอนปลายตามบริบทจริงของหลักสูตร ได้แก่ ปริมาณคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ หัวข้อบทเรียน และเนื้อหาทางวัฒนธรรม (โดยละมิติด้านพยางค์และตัวอักษรจีนเดี่ยว เนื่องจากแบบเรียนเล่มดังกล่าวเน้นต่อยอดทักษะการสื่อสารภาพรวมจากระดับ 2 สู่อันดับ 3 ซึ่งผู้เรียนมีพื้นฐานตัวอักษรจีนระดับต้นมาแล้วจาก 5 เล่มแรก) การศึกษานี้จึงผสมผสานกรอบแนวคิดการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เข้ากับเกณฑ์มาตรฐานสากล เพื่ออุดช่องว่างทางวิชาการและสะท้อนให้เห็นจุดเด่นรวมถึงข้อจำกัดของแบบเรียนอย่างเป็นองค์รวม

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยชิ้นนี้กำหนดให้ ตัวแปรต้น คือ เนื้อหาและองค์ประกอบที่ปรากฏในแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 โดยครอบคลุม 4 มิติสำคัญ ได้แก่ (1) ปริมาณคำศัพท์ใหม่ (2) โครงสร้างไวยากรณ์ (3) หัวข้อบทเรียน และ (4) องค์ประกอบทางวัฒนธรรม ซึ่งถูกนำมาตรวจสอบผ่านระเบียบวิธีวิจัยเชิงเอกสารและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

จากนั้นนำไปเทียบกับ เกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง คือ “มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล” ระดับ 3 (ซึ่งสอดคล้องกับข้อสอบ HSK ระดับ 3) เพื่อประเมิน ความสอดคล้อง (Alignment) ในแต่ละมิติ นำไปสู่การค้นพบข้อจำกัดหรือช่องว่าง (Gap) ของแบบเรียนที่ยังไม่ครอบคลุมตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวจะเป็นฐานสำคัญในการกำหนด ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับการเสริมเนื้อหา คำศัพท์ ไวยากรณ์ และการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ขอบเขตการวิจัย

1. แบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6: เรียบเรียงโดยสถาบันภาษาจีนแห่งปักกิ่ง (Beijing Chinese Language Academy) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยจีหนาน ปี 2019 หนังสือเล่มนี้มีทั้งหมด 15 บท แบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 5 บท มีคำศัพท์ใหม่ทั้งหมด 237 คำ เนื้อหาบทเรียนครอบคลุมเรื่องราวเทพนิยาย นิทานอีสป สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม โดยมีส่วนการสอนที่หลากหลาย เช่น “เรียนประโยค” “อ่านบทเรียน” “จำคำศัพท์ใหม่” “ขยายความรู้” “ฝึกพูด” และ “บันทึกช่วยจำ”

2. “มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล” ระดับ 3: ตามข้อกำหนดของ “มาตรฐานระดับความรู้” ระดับ 3 กำหนดให้นักเรียนต้องจำพยางค์ได้ 608 พยางค์ ตัวอักษรจีนประมาณ 900 ตัว คำศัพท์ 2,245 คำ (สะสม) และไวยากรณ์ 210 จุด ในด้านความสามารถในการสื่อสารภาษา เรียนรู้ให้นักเรียนสามารถสื่อสารสั้น ๆ ในหัวข้อพื้นฐานเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเรียน และการทำงานได้ โดยมีความสามารถทั่วไปในการฟัง พูด อ่าน เขียน มาตรฐานนี้มีความสอดคล้องโดยตรงกับการสอบ HSK ระดับ 3

3. ข้อกำหนดของการสอบ HSK ระดับ 3: สอดคล้องกับ "มาตรฐานระดับความรู้" ระดับ 3 โดยกำหนดให้ผู้เข้าสอบต้องเข้าใจคำศัพท์ที่ใช้บ่อยมากกว่า 600 คำ และสามารถใช้ภาษาจีนในการปฏิบัติการกิจการสื่อสารพื้นฐานในด้านชีวิตประจำวัน การเรียน และการทำงานได้

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่โจทย์วิจัยหลัก 3 ประการ ดังนี้

1. ระดับความสอดคล้องของคำศัพท์ ไวยากรณ์ และหัวข้อเนื้อหาในแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 กับ "มาตรฐานระดับความรู้" ระดับ 3 อยู่ในระดับใด
2. แบบเรียนเล่มนี้สามารถสนับสนุนให้นักเรียนก้าวข้ามระดับความรู้จาก HSK ระดับ 2 ไปสู่ HSK ระดับ 3 ได้หรือไม่
3. หากมีความเหลื่อมล้ำเกิดขึ้น จะสามารถเสริมและปรับปรุงกระบวนการสอนเพื่ออุดช่องว่างนี้ได้อย่างไร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ที่ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงปริมาณและคุณภาพ (Comparative Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบเรียน โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน เครื่องมือ และเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

วัสดุที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบเรียนหลัก ประกอบด้วย แบบเรียน “ฮว่าเหวิน” (Huawen) ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 เรียบเรียงโดยสถาบันภาษาจีนแห่งปักกิ่ง จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยจีหนาน (พิมพ์ครั้งที่ 2019) จำนวน 15 บท
2. เกณฑ์มาตรฐานอ้างอิง “มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล” (International Curriculum for Chinese Language Education, 2021) ระดับ 3 ซึ่งครอบคลุมบัญชีคำศัพท์สะสม 2,245 คำ และโครงสร้างไวยากรณ์ 210 จุด

หน่วยวิเคราะห์ และเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลคือ “ตารางลงรหัสข้อมูล (Data Coding Form)” ในรูปแบบโปรแกรมตารางคำนวณ โดยกำหนดหน่วยวิเคราะห์ในแต่ละมิติ ดังนี้

1. คำศัพท์ หน่วยวิเคราะห์คือ “รายการคำศัพท์ใหม่ท้ายบท” (New Vocabulary List) ทั้งหมด 237 คำ โดยยึดบัญชีคำศัพท์ตามมาตรฐานระดับความรู้ ระดับ 3 เป็นเกณฑ์ตั้งต้นในการจับคู่
2. ไวยากรณ์ หน่วยวิเคราะห์คือ “โครงสร้างประโยคหลักและจุดไวยากรณ์” ที่ปรากฏในส่วน “เรียนประโยค” และเนื้อหาบทเรียน รวมทั้งสิ้นประมาณ 35 จุด

3. หัวข้อบทเรียนหน่วยวิเคราะห์คือ “แก่นเรื่องหลัก (Core Theme) ของบทเรียน” ทั้ง 15 บท

ขั้นตอนการดำเนินวิจัยและเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการลงรหัส (Data Collection and Coding)

1. การจัดการข้อมูลคำศัพท์ รวบรวมคำศัพท์ใหม่ทั้ง 237 คำจากแบบเรียน จัดการคำประสม (Compound words) และคำพ้องรูปตามหลักอภิธานศัพท์มาตรฐาน นำไปเทียบเคียงกับบัญชีคำศัพท์มาตรฐานระดับความรู้ ระดับ 1, 2 และ 3 ที่ละคำ หากคำใดไม่อยู่ในระดับ 1-3 จะถูกจัดเข้ากลุ่ม “คำศัพท์สูงกว่าระดับ 3” คำนวณความถี่และแปลงค่าเป็นร้อยละ

2. การจัดการข้อมูลไวยากรณ์: สกัดจุดไวยากรณ์จากแบบเรียนทั้ง 15 บท นำมาจำแนกประเภทและเทียบเคียงกับโครงร่างไวยากรณ์มาตรฐานระดับ 1 ถึง 3 พร้อมทั้งจัดกลุ่มตามระดับความยาก

3. การจัดการหัวข้อบทเรียน: วิเคราะห์เนื้อหาและแก่นเรื่องของบทเรียนแต่ละบท จำแนกออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ เทพนิยาย/นิทานอีสป, เรื่องเล่าสุภาษิต, สถานการณ์ชีวิตประจำวัน, และขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Comparative Analysis)

นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาคำนวณสัดส่วนร้อยละในเชิงปริมาณ และเปรียบเทียบกับข้อกำหนดของมาตรฐานระดับ 3 เพื่อประเมินระดับความสอดคล้อง โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนด เกณฑ์การแปลความหมายระดับความสอดคล้อง (Alignment Levels) ไว้ดังนี้

1. สอดคล้องสูง (High Alignment) มีสัดส่วนสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานในกลุ่มเป้าหมายหลักมากกว่า 50.0% ขึ้นไป

2. สอดคล้องปานกลาง/บางส่วน (Moderate/Partial Alignment) มีสัดส่วนสอดคล้องร้อยละ 20.0 – 49.9 หรือครอบคลุมเนื้อหาบางส่วนตามเกณฑ์

3. สอดคล้องไม่เพียงพอ / มีข้อจำกัด (Insufficient Alignment) มีสัดส่วนน้อยกว่า 20.0% หรือไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดสำคัญตามเกณฑ์มาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Trustworthiness and Reliability)

เนื่องจากการวิเคราะห์ดำเนินการโดยผู้วิจัย เพื่อป้องกันความลำเอียงและเพิ่มความเที่ยงตรง (Reliability) ของผลการวิเคราะห์ จึงได้ใช้มาตรการ การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) โดยนำตารางลงรหัสข้อมูลคำศัพท์ ไวยากรณ์ และการจัดกลุ่มหัวข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนจำนวน 2 ท่าน (ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์สอนและวิจัยด้านภาษาจีน) ร่วม

ตรวจสอบความถูกต้องของการลงรหัส หากผลการจัดกลุ่มไม่ตรงกัน จะนำมาอภิปรายร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปที่ตรงกันก่อนนำไปประมวลผลเป็นผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์ความสอดคล้องและประเมินความเหมาะสมของแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” (Huawen) ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 กับเกณฑ์ “มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล” ระดับ 3 ซึ่งอิงตามกรอบมาตรฐานสะสม 2,245 คำ และโครงร่างไวยากรณ์ 210 จุด โดยมีผลการวิเคราะห์ในแต่ละมิติดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องด้านองค์ประกอบคำศัพท์

แบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 มีรายการคำศัพท์ใหม่รวมทั้งสิ้น 237 คำ เมื่อนำมาตรวจสอบและจำแนกเทียบกับบัญชีคำศัพท์ตามมาตรฐานระดับความรู้ฯ ระดับ 1 ถึง 3 ได้ผลลัพธ์ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบปริมาณและการกระจายตัวของคำศัพท์ใหม่ในแบบเรียนกับเกณฑ์มาตรฐาน

ระดับ	ปริมาณคำศัพท์	สัดส่วน	ตัวอย่างคำศัพท์
คำศัพท์ระดับ 1	78 คำ	32.9%	大小 (ขนาด), 理想 (อุดมคติ), 橘子 (ส้ม), 青蛙 (กบ),
คำศัพท์ระดับ 2	92 คำ	38.8%	参观 (เยี่ยมชม), 海洋馆 (พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ), 外语 (ภาษาต่างประเทศ)
คำศัพท์ระดับ 3	43 คำ	18.1%	勤奋 (ขยันหมั่นเพียร), 清楚 (ชัดเจน), 发现 (ค้นพบ)
คำศัพท์สูงกว่าระดับ 3	24 คำ	10.1%	刻舟求剑 (ทำเรื่องตลก), 刻舟求剑 (ทำเรื่องตลก)

ระดับ	ปริมาณคำศัพท์	สัดส่วน	ตัวอย่างคำศัพท์
			哆啰啰 (เสียงสั้น เนื่องจากความหนาว), 喊喊嚓嚓 (เสียงร้อง/ เสียงเสริมบทเรียน)
รวม	237 คำ	100%	

จากตารางที่ 1 คำศัพท์ใหม่ในแบบเรียนมีความหนาแน่นของคำศัพท์พื้นฐาน (ระดับ 1 และ 2) รวมกันสูงถึง 71.7% ซึ่งสะท้อนถึงการทบทวนและสร้างความมั่นคงให้แก่คลังคำศัพท์เดิมของผู้เรียน ขณะที่คำศัพท์ระดับ 3 มีสัดส่วนร้อยละ 18.1 และมีสัดส่วนคำศัพท์ที่เกินกว่าระดับ 3 (คำศัพท์วัฒนธรรมและสำนวน) ร้อยละ 10.2 อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับเกณฑ์คำศัพท์สะสมของมาตรฐานระดับ 3 ที่กำหนดไว้ 2,245 คำ หรือข้อกำหนดการสอบ HSK ระดับ 3 ที่ต้องการคำศัพท์ใช้งานทั่วไปประมาณ 600 คำ คำศัพท์ใหม่ 237 คำในตำราเรียนเล่มนี้จึงยังไม่เพียงพอต่อการบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานโดยลำพัง

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องด้านองค์ประกอบไวยากรณ์

การวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ที่ปรากฏในส่วน “เรียนประโยค” ของแบบเรียนทั้ง 15 บท พบจุดไวยากรณ์รวมทั้งสิ้น 35 จุด เมื่อนำมาจัดหมวดหมู่และเปรียบเทียบกับโครงร่างไวยากรณ์ระดับ 3 ของมาตรฐานระดับความรู้ (ซึ่งมีจำนวนรวม 210 จุด) ได้ผลลัพธ์ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การจำแนกประเภทและสัดส่วนของจุดไวยากรณ์ในแบบเรียนเทียบกับโครงร่างมาตรฐาน

ประเภทและระดับ ไวยากรณ์	จำนวนจุด ไวยากรณ์ (จุด)	สัดส่วนเทียบกับ ในเล่ม (%)	สัดส่วนเทียบกับ มาตรฐานรวม (210 จุด)	ตัวอย่างจุดไวยากรณ์ที่ พบในแบบเรียน
ไวยากรณ์ระดับ 1	15	42.90%	7.10%	ประโยคเปรียบเทียบ (A 跟 B 一样), ลักษณะ นาม
ไวยากรณ์ระดับ 2	12	34.30%	5.70%	บทเสริมทิศทาง, คำเชื่อม (一边.....一边.....)

ประเภทและระดับ ไวยากรณ์	จำนวนจุด ไวยากรณ์ (จุด)	สัดส่วนเทียบกับ ในเล่ม (%)	สัดส่วนเทียบกับ มาตรฐานรวม (210 จุด)	ตัวอย่างจุดไวยากรณ์ที่ พบในแบบเรียน
ไวยากรณ์ระดับ 3	5	14.30%	2.40%	ประโยค 把, วิเศษณ์ แสดงน้ำเสียง (一点儿也不)
สูงกว่าระดับ 3	3	8.50%	1.40%	โครงสร้างประโยค 把 เชิงซ้อน
รวม	35	100.00%	16.60%	—

จากตารางที่ 2 โครงสร้างไวยากรณ์ในแบบเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 77.2 เป็นไวยากรณ์พื้นฐานในระดับ 1 และ 2 สำหรับจุดไวยากรณ์ที่ตรงกับเกณฑ์มาตรฐานระดับ 3 มีจำนวน 5 จุด คิดเป็นร้อยละ 14.3 ของไวยากรณ์ที่ปรากฏในเล่ม (หรือคิดเป็นความครอบคลุมร้อยละ 2.4 เมื่อเทียบกับโครงสร้างไวยากรณ์ระดับ 3 ทั้งหมดที่มี 210 จุด) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบเรียนเล่มนี้มีความครอบคลุมด้านไวยากรณ์ระดับ 3 ค่อนข้างจำกัด

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องด้านหัวข้อบทเรียนและเนื้อหา

การวิเคราะห์แก่นเรื่องหลัก (Core Theme) ของบทเรียนทั้ง 15 บท จำแนกออกเป็น 4 ประเภท ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การกระจายตัวของหัวข้อบทเรียนในแบบเรียน

ประเภทหัวข้อบทเรียน	จำนวนบท (บท)	สัดส่วนร้อยละ (%)	ตัวอย่างบทเรียน
เทพนิยายและนิทานอีสป	7	46.70%	《小蝌蚪找妈妈》, 《丑小鸭》
เรื่องเล่าจากสำนวนสุภาษิต	3	20.00%	《刻舟求剑》, 《猴子捞月》
สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน	3	20.00%	《你见过海豚吗》, 《姐姐的一封信》

ประเภทหัวข้อบทเรียน	จำนวนบท (บท)	สัดส่วนร้อยละ (%)	ตัวอย่างบทเรียน
ขนบธรรมเนียมและ วัฒนธรรม	2	13.30%	《唐人街的国庆节》, 《王冕读书》
รวม	15	100.00%	—

จากตารางที่ 3 หัวข้อบทเรียนมีความโดดเด่นด้านการใช้เรื่องเล่านิทานและสุภาษิต (สัดส่วนรวมกันร้อยละ 66.7) ซึ่งสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในการกระตุ้นความสนใจ อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับขอบเขตหัวข้อการสื่อสารของมาตรฐานระดับ 3 (ซึ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเรียน การทำงาน และชีวิตประจำวัน) พบว่าเนื้อหาหมวดสถานการณ์ชีวิตประจำวันและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมยังมีสัดส่วนค่อนข้างจำกัด (ร้อยละ 20.0)

การสังเคราะห์คำตอบต่อคำถามวิจัย

จากการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ในแต่ละด้าน สามารถสรุปคำตอบต่อคำถามวิจัยทั้ง 3 ข้อได้ดังนี้
คำถามวิจัยข้อ 1 คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และหัวข้อในแบบเรียนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานระดับ 3 ในระดับ “ปานกลางค่อนข้างไปทางพื้นฐาน” โดยจุดเด่นอยู่ที่การมีคำศัพท์และไวยากรณ์ระดับ 1-2 เป็นฐานหนุนสูงถึงร้อยละ 71.7 และ 77.2 ตามลำดับ เพื่อช่วยเชื่อมโยงความรู้เดิม แต่มีสัดส่วนเนื้อหาที่ตรงกับเกณฑ์มาตรฐานระดับ 3 ในสัดส่วนที่จำกัด (คำศัพท์ระดับ 3 ร้อยละ 18.1 และไวยากรณ์ระดับ 3 ร้อยละ 14.3)

คำถามวิจัยข้อ 2 แบบเรียนเล่มนี้มีข้อจำกัดในฐานะสื่อเดี่ยว เนื่องจากปริมาณคำศัพท์ใหม่ (237 คำ) และจุดไวยากรณ์ระดับ 3 (5 จุด) ไม่ครอบคลุมเกณฑ์สะสมและโครงร่างมาตรฐานระดับ 3 อย่างสมบูรณ์ ขาดการนำเสนอหัวข้อการสื่อสารเชิงสังคมและการฝึกทักษะการเขียนระดับย่อหน้าที่สอดคล้องกับรูปแบบข้อสอบ HSK 3

คำถามวิจัยข้อ 3 เพื่ออุดช่องว่างดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถพึ่งพาเนื้อหาในแบบเรียนเพียงอย่างเดียวได้ จำเป็นต้องมีกลไกเสริมหลักสูตร เช่น การเพิ่มคลังคำศัพท์และจุดไวยากรณ์ระดับ 3 ควบคู่กับการพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะบูรณาการตามแนวทางที่ระบุในข้อเสนอแนะต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ความเป็นสะพานเชื่อมโยงพื้นฐานกับความขัดแย้งเชิงโครงสร้างของตำราเรียนเดี่ยว

ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบเรียนเล่มนี้มีสัดส่วนคำศัพท์ระดับ 1-2 และโครงสร้างไวยากรณ์พื้นฐานรวมกันสูงกว่าร้อยละ 70 ซึ่งสะท้อนถึงการออกแบบที่ช่วยรองรับพัฒนาการของผู้เรียนในช่วง

รอยต่อ (Transitional Phase) สอดคล้องกับหลักการประเมินตำราของ Alan Cunningsworth (1995) ที่ระบุว่าตำราเรียนที่ดีในระดับประถมศึกษาจำเป็นต้องมีกระบวนการทบทวนและสร้างความมั่นคงทางภาษา (Reinforcement of Foundational Knowledge) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากข้อสงสัยเกี่ยวกับความขัดแย้งภายในระหว่างคำกล่าวที่ว่าแบบเรียนเป็นสะพานเชื่อมโยง กับข้อสรุปที่ว่าแบบเรียนยังไม่เพียงพอ นั้น งานวิจัยนี้ขออธิบายและจำแนกให้ชัดเจนว่า “**ความเป็นสะพานเชื่อม**” หมายถึงลักษณะเชิงโครงสร้างในการรื้อฟื้นและต่อยอดคลังคำศัพท์เดิมของผู้เรียนผ่านเนื้อหาบทอ่านและเรื่องเล่าที่สอดคล้องกับจิตวิทยาเด็ก แต่ในแง่ของปริมาณความหนาแน่น แบบเรียนเล่มนี้มีความหนาแน่นของคำศัพท์ระดับ 3 เพียงร้อยละ 18.1 และไวยากรณ์ระดับ 3 เพียงร้อยละ 14.3 ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ Zhao Ping (2020) และ จัง เวยถึง (2023) ที่ชี้ว่าตำราเรียนภาษาจีนเดียวในตลาดส่วนใหญ่มักประสบปัญหาปริมาณเนื้อหาไม่ครอบคลุมเกณฑ์มาตรฐานระดับสูงในตัวเอง ดังนั้นข้อสรุปที่แท้จริงจึงไม่ใช่ความขัดแย้ง แต่เป็นข้อเท็จจริงที่ว่า แบบเรียนเล่มนี้ทำหน้าที่เป็น “สะพานเชื่อมด้านจิตวิทยาและการทบทวนพื้นฐาน” ได้ดี แต่ “ยังขาดความเพียงพอในเชิงปริมาณ” ที่จะเป็เครื่องมือหลักในการพาผู้เรียนไปถึงเกณฑ์ HSK 3 โดยปราศจากการเสริมเนื้อหา

การเทียบเคียงช่องว่างกับวรรณกรรมและข้อจำกัดของโครงสร้างเนื้อหา

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ปริมาณคำศัพท์ใหม่ (237 คำ) และจุดไวยากรณ์ (35 จุด) ไปเทียบเคียงกับเกณฑ์มาตรฐานระดับความรู้ฯ ระดับ 3 (สะสม 2,245 คำ / ไวยากรณ์ 210 จุด) พบช่องว่างขนาดใหญ่ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Theerapong Kaewmanee และ Wanna Laokhetkit (2025) ซึ่งสะท้อนว่าตำราเรียนภาษาจีนส่วนใหญ่ในประเทศไทยมักมีความเหลื่อมล้ำระหว่างเนื้อหาในเล่มกับข้อกำหนดการทดสอบมาตรฐาน นอกจากนี้ ในมิติหัวข้อบทเรียน แม้แบบเรียนจะโดดเด่นด้านการใช้เรื่องเล่าบันเทิงและสุขภาพจิต (ร้อยละ 66.7) เพื่อกระตุ้นพหุปัญญาตามแนวคิดของ Brian Tomlinson (2011, 2023) เรื่องการใช้สื่อที่กระตุ้นอารมณ์และจินตนาการของผู้เรียน แต่การขาดแคลนหัวข้อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน (ที่มีเพียงร้อยละ 20) ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสฝึกฝนทักษะการสื่อสารตามบริบทภายนอกที่ข้อสอบ HSK 3 กำหนด ซึ่งยืนยันว่าลำพังการใช้แบบเรียนเล่มนี้เล่มเดียวจึงไม่สามารถตอบโจทย์การยกระดับผลสัมฤทธิ์ได้อย่างสมบูรณ์

ข้อจำกัดเชิงวิธีวิทยา การตีความทางเลือก และข้อควรระวังในการอ้างอิง

ในประเด็นที่มีการกล่าวอ้างว่าผลการเรียน HSK ระดับ 2 ที่ยอดเยี่ยมในอดีตเป็นเครื่องยืนยันประสิทธิผลของแบบเรียนเล่ม 6 นั้น งานวิจัยนี้ขอปรับแก้การตีความทางตรรกะใหม่เพื่อความถูกต้องทางวิชาการ กล่าวคือ ผลการสอบ HSK ระดับ 2 ที่ผ่านมาเป็นผลลัพธ์จากการเรียนรู้ผ่านแบบเรียน 5 เล่มแรกและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน มิใช่หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชี้วัดประสิทธิผลของแบบเรียนเล่ม 6 ที่เพิ่งถูกวางแผนนำมาใช้ การอ้างอิงความเชื่อมโยงดังกล่าวจึงต้องระมัดระวังเรื่องปัจจัยแทรกแซง (Confounding Variables) นอกจากนี้ เนื่องจากการวิเคราะห์เนื้อหา

ในงานวิจัยนี้ดำเนินการโดยผู้วิจัย ซึ่งปฏิบัติงานเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา (Insider Researcher) การตีความข้อมูลจึงอาจมีความลำเอียงเชิงอัตวิสัย (Subjective Bias) แม้จะมีการตรวจสอบความเที่ยงกับผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม ดังนั้น ข้อเสนอแนะทั้งหมดจึงถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานของการตระหนักรู้ถึงข้อจำกัดดังกล่าว โดยมุ่งหวังให้งานวิจัยในอนาคตนำไปสู่การทดลองภาคสนาม (Experimental Study) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” (Huawen) ฉบับประถมศึกษา เล่ม 6 กับเกณฑ์ “มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากล” ระดับ 3 พร้อมทั้งประเมินความเหมาะสมในการใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การทดสอบมาตรฐาน โดยอาศัยระเบียบวิธีวิเคราะห์เชิงเอกสารและการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อค้นพบหลักสามารถตอบคำถามวิจัยได้ดังนี้ ด้านปริมาณคำศัพท์ แบบเรียนมีคำศัพท์ใหม่ 237 คำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ระดับ 1 และ 2 รวมกันร้อยละ 71.7 และคำศัพท์ระดับ 3 ร้อยละ 18.1 ด้านโครงสร้างไวยากรณ์ พบจุดไวยากรณ์ 35 จุด ซึ่งครอบคลุมไวยากรณ์ระดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 14.3 ของจุดไวยากรณ์ที่ปรากฏในเล่ม และด้านหัวข้อบทเรียนเน้นเรื่องนิทาน นิทานอีสป และสุภาษิต (ร้อยละ 66.7) จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว สรุปได้ว่าแบบเรียนเล่มนี้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานระดับ 3 ใน ระดับปานกลางค่อนข้างไปทางพื้นฐาน โดยมีจุดเด่นด้านการช่วยทบทวนและวางรากฐานโครงสร้างภาษาเดิมของผู้เรียนให้มั่นคง ทว่ายังมีข้อจำกัดในด้านความครอบคลุมของปริมาณคำศัพท์สะสมและจุดไวยากรณ์ขั้นสูงตามเกณฑ์มาตรฐานระดับ 3

การศึกษานี้สะท้อนให้เห็นว่า แบบเรียนเล่มนี้ทำหน้าที่เป็นสื่อพื้นฐานในการเชื่อมโยงพัฒนาการช่วงรอยต่อได้ดี แต่ยังไม่เพียงพอต่อการบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานระดับ 3 ได้ด้วยตัวเล่มเดียวโดยปราศจากการเสริมเนื้อหาเพิ่มเติม การจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการสื่อเสริมคำศัพท์และไวยากรณ์ระดับ 3 ควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะการสื่อสารเชิงสังคม ทั้งนี้ ข้อจำกัดของการวิจัยชิ้นนี้คือการใช้วิธีวิเคราะห์เอกสารเชิงพรรณนาโดยไม่ได้เก็บข้อมูลภาคสนามเชิงทดลอง ผลลัพธ์จากการศึกษาจึงเป็นกรอบข้อมูลเชิงวิชาการเบื้องต้นสำหรับสถานศึกษาและผู้สนใจในการนำไปพิจารณาปรับประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาและออกแบบหลักสูตรภาษาจีนในระดับประถมศึกษาให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนและสถานศึกษา

1.1 การเสริมคลังคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์เฉพาะหน้า เนื่องจากแบบเรียนเล่มนี้มีคำศัพท์ใหม่ 237 คำ ซึ่งเมื่อหักล้างกับคำศัพท์ระดับ 3 ที่ปรากฏอยู่ 43 คำ จะพบช่องว่างของปริมาณคำศัพท์ตามกรอบสะสมของเกณฑ์มาตรฐานระดับ 3 หรือข้อกำหนดการสอบ HSK 3 (ที่ต้องการคำศัพท์ใช้งานทั่วไปประมาณ 600–612 คำ) อยู่ราว 300–400 คำ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องจัดทำสื่อเสริมคลังคำศัพท์ระดับ 3 เพิ่มเติมอีกประมาณ 300–400 คำ พร้อมทั้งเสริมจุดไวยากรณ์ระดับ 3 ที่ยังขาดหาย เช่น บทเสริมกริยาบอกความเป็นไปได้ และประโยคความซ้อน ควบคู่กับการใช้ตำราหลัก

1.2 การจัดทำคู่มือและเครื่องหมายกำกับระดับ (Vocabulary Tagging): สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนร่วมกันจัดทำคู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยทำเครื่องหมายกำกับระดับ HSK ไว้ที่ท้ายบทเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดลำดับความสำคัญในการท่องจำและทบทวนคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ข้อจำกัดของเวลาเรียน

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับผู้แต่งและสำนักพิมพ์ตำราเรียน

2.1 การยกระดับสัดส่วนเนื้อหาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน สำนักพิมพ์และผู้เรียบเรียงควรพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาในฉบับพิมพ์ครั้งถัดไป โดยเพิ่มสัดส่วนคำศัพท์ระดับ 3 และจุดไวยากรณ์ระดับสูงให้มีความหนาแน่นครอบคลุมตามเกณฑ์มาตรฐานระดับความรู้ภาษาจีนสากลมากยิ่งขึ้น

2.2 การเพิ่มหัวข้อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ควรปรับลดสัดส่วนเนื้อหาที่ทวนบางส่วนลง และเพิ่มบทเรียนที่จำลองสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน การทำงาน และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่ออุดช่องว่างหัวข้อบทเรียนที่ยังมีสัดส่วนค่อนข้างน้อยในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญ งานวิจัยในอนาคตที่ต้องการศึกษาความสอดคล้องของตำราเรียน ควรพัฒนาตารางลงทะเบียนข้อมูลและเกณฑ์การแปลความหมายที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงร่วมกันจากผู้เชี่ยวชาญหลายคน (Inter-rater Reliability) ก่อนนำไปใช้จริง เพื่อลดความลำเอียงจากการวิเคราะห์โดยผู้อำนวยความสะดวกวิจัยคนเดียว

2. การศึกษาเชิงทดลองภาคสนาม (Experimental Study) ควรต่อยอดงานวิจัยนี้ด้วยการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มควบคุม (เรียนด้วยแบบเรียนฮว่าเหวินเล่ม 6 อย่างเดียว) กับกลุ่มทดลอง (เรียนด้วยแบบเรียนร่วมกับสื่อเสริมคำศัพท์และไวยากรณ์ที่พัฒนาขึ้น) เพื่อประเมินประสิทธิผลเชิงประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม

3. การขยายขอบเขตการวิเคราะห์ตลอดช่วงชั้น ควรศึกษาความต่อเนื่องของชุดแบบเรียน “ฮว่าเหวิน” ตั้งแต่เล่ม 1 ถึงเล่ม 5 เพื่อตรวจสอบเส้นทางการพัฒนาความรู้ (Learning Progression) แบบองค์รวม ก่อนก้าวเข้าสู่เล่ม 6

เอกสารอ้างอิง

- จำ้ว ปิง. (2020). การศึกษาเปรียบเทียบตำราเรียนภาษาจีนในประเทศไทย. *วารสารวิชาการจีนศึกษา*, 8(2), 75–92.
- จ้ง เวยถึง. (2023). การวิเคราะห์ตำราเรียน “Boya Chinese (Elementary)” ตามมาตรฐานสากลผ่านเกณฑ์การประเมินเชิงปริมาณและคุณภาพ. *วารสารภาษาและวัฒนธรรมจีน*, 11(1), 101–120.
- Cunningsworth, A. (1995). *Choosing your coursebook*. Heinemann.
- Kaewmanee, T., & Laokhetkit, W. (2025). An analysis of Chinese language textbooks and curriculum alignment in Thai schools. *Journal of Chinese Language Education and Research*, 14(1), 45–62.
- Rattanachaisankul, C. (2021). A comparative analysis of structural content in elementary Chinese language textbooks in Thai higher education. *Journal of Language and Cultural Education*, 9(2), 112–130.
- Tomlinson, B. (2011). *Materials development in language teaching* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Tomlinson, B. (2023). *A-Z of materials development in language teaching*. Bloomsbury Academic.
- International Curriculum for Chinese Language Education. (2021). *International curriculum for Chinese language education*. Center for Language Education and Cooperation.